

Eksperta atzinums

Lokālpilnvarotāja teritorijas un tās apkārtējās ainavas novērtējums saistībā ar ainavas potenciālo pārveidi apbūves ieceres īstenošanai lokālpilnvarotāja teritorijā

Apskatāmā teritorija.

Valmieras pilsētas pašvaldībai piederošas zemes vienības:

1. daļa no Dakstiņu iela 1, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 015), neapbūvēta;
2. Matīšu šoseja 4, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0013), neapbūvēta;
3. Sporta iela 2, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0016), daļēji apbūvēta;
4. Dakstiņu iela, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0014), neapbūvēta;
5. daļa no Ķieģeļu ielas, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0012), esoša iela.

Zemes vienību kopējā platība ~ 6.98 ha.

Lokālpilnvarotāja teritorijā ietilpstošie īpašumi atrodas Matīšu šosejas, Sporta ielas, Limbažu ielas un Ķieģeļu ielas kvartālā, kurā tie robežojas ar esošu mazstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzM).

Kā piegulošās platības apskatītas blakus īpašumi otrpus ielām, kas robežojas ar lokālpilnvarotāja teritoriju.

Teritorijas apsekojums.

Teritorijas tika apsekotas 2018.gada 8.jūlijā.

Atzinuma pasūtītājs.

SIA "Grupa 93", K.Barona iela 3-4, Rīga. Atzinums paredzēts lokālpilnvarotāja izstrādei.

Lokālpilnvarotāja mērķis ir radīt priekšnoteikumus lokālpilnvarotājumā ietvertās teritorijas ilgtspējīgai attīstībai, sekmējot estētiskas, funkcionālas pilsētvides veidošanu un ilgtspējīgu infrastruktūras, energoefektivitātes un vides kvalitātes paaugstināšanu. Izdarīt grozījumus Valmieras pilsētas teritorijas plānojumā (no 2017.gada) – grozīt zemes vienības Dakstiņu ielā 1, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0015) funkcionālo zonējumu, katlu mājas būvniecības ieceres realizēšanai, paredzot vides aizsardzības, transporta infrastruktūras un inženierkomunikāciju kompleksus risinājums lokālpilnvarotāja teritorijā.

Novērtējumā izmantotās metodes.

Novērtējums balstīts uz pieejamo literatūru un metodiku attiecībā uz ainavu vērtēšanu. Papildus informācijas iegūšanai izmantoti Valmieras pilsētas teritorijas attīstības plānošanas dokumenti – Valmieras pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030.gadam, Valmieras pilsētas teritorijas plānojums (no 2017.gada), u.c. plānošanas dokumenti ar kuriem var iepazīties Ģeoportālā (vienotas pieejas punkts Latvijas ģeotelpiskajai informācijai un pakalpojumiem) <https://geolatvija.lv>, u.c. materiāli, kas pieejami par šo teritoriju interneta resursos.

Vienlaidus apsekošana, fotofiksācijas.

Novērtējums veikts saskaņā ar lokālpilnvarotājam izsniegto darba uzdevumu un atbildīgo institūciju – Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas, Valmieras pilsētas pašvaldības Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pārvaldes sniegtajiem nosacījumiem.

Novērtējuma sniegšanas mērķis.

Veikt lokālpilnvarotāja teritorijas pašreizējo ainavisko izvērtējumu saistībā ar ainavas potenciālo pārveidi apbūves ieceres īstenošanai lokālpilnvarotāja teritorijā – zemes vienībā Dakstiņu ielā 1, Valmierā (kadastra

apzīmējums 9601 016 0015) katlu mājas būvniecības ieceres realizēšanai, un izskatīt nepieciešamību paredzēt pieļaujamus un savstarpēji nekonfliktējošus risinājumus.

Ainavas vai tās vienību kvalitātes mērķi. Teritorijas statuss.

Ainavas vai tās vienību kvalitātes mērķis lokālplānojuma teritorijā balstoties uz Valmieras pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2015.gadam-2030.gadam, kas apstiprināta ar Valmieras pilsētas pašvaldības domes 29.12.2014. lēmumu Nr.435 (protokols Nr.21 6.§), noteikto stratēģisko mērķi ir: “*Funkcionāla, estētiska un dabas vērtības iekļaujoša pilsētvide*” (PM) – pilsētvides aspekts, kura īstenošana ilgtermiņā palīdzēs veidot Valmieras pilsētvidi ievērojot tajā līdzsvarotu plānojumu, iekļaujot inovatīvus risinājumus apskates objektus, vienlaikus nodrošinot videi draudzīgu pieeju. Tostarp, Valmieras pilsētas attīstības programma 2015.-2020.gadam, kas apstiprināta ar Valmieras pilsētas pašvaldības domes 29.12.2014. lēmumu Nr.435 (protokols Nr.21 6.§) paredz noteiktā stratēģiskā mērķa – funkcionāla, estētiska un dabas vērtības iekļaujoša pilsētvide, rīcības virziena – inženiertehniskā infrastruktūra un atkritumu apsaimniekošana, ilgtspējīga infrastruktūras attīstība un uzturēšana, energoefektivitātes un vides kvalitātes paaugstināšana, uzdevuma – energoefektīva siltumapgādes sistēmas attīstība, pasākumu – centralizētās siltuma ražošanas tehnoloģiju un iekārtu energoefektivitātes uzlabošana un modernizācija, izmantojot atjaunojamus energoresursus.

Valmieras pilsētas pašvaldības dome ar 2017.gada 24.augusta lēmumu Nr.297 (protokols Nr.11, 9.§) „Par konceptuālu atbalstu jauna siltumenerģijas ražošanas avota būvniecībai”, konceptuāli atbalsta jaunas katlu mājas būvniecību un 2017.gada 21.decembra lēmums Nr.452 (protokols Nr.18., 17.§) “Par katlu mājas būvniecību Dakstiņu ielā 1” (ar grozījumiem, kas izdarīti ar pašvaldības domes 2018.gada 25.janvāra sēdes lēmumu Nr.20 (protokols Nr.1., 17.§)), ar kuru pašvaldība ir atbalstījusi jaunas katlu mājas būvniecība zemes vienībā Dakstiņu ielā 1, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0015), lai nodrošinātu iespēju diversificēt siltumenerģijas ražošanā izmantojamo kurināmo veidus, tādējādi nodrošinot stabilu un izmaksu efektīvu siltumenerģijas ražošanu.

Lokālplānojuma izstrāde uzsākta ar mērķi izdarīt grozījumus Teritorijas plānojumā, lai nodrošinātu katlu mājas būvniecības ieceres realizēšanu zemes vienībā Dakstiņu ielā 1, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0015) radot priekšnoteikumus lokālplānojumā ietvertās teritorijas ilgtspējīgai attīstībai, sekmējot estētiskas, funkcionālas pilsētvides veidošanu un ilgtspējīgu infrastruktūras, energoefektivitātes un vides kvalitātes paaugstināšanu.

Tostarp, lokālplānojuma izstrādes uzdevumi paredz zemes vienībai Dakstiņu iela 1, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 015), noteikt galveno funkcionālo zonu – Tehniskās apbūves teritorija (TA) un gar zemes vienības ziemeļu, ziemeļaustrumu un austrumu robežu, kas piekļaujas dzīvojamās apbūves teritorijai, 10-15 metru platā joslā funkcionālo zonu - Dabas un apstādījumu teritorija (DA) ar galveno teritorijas izmantošanas veidu: Publiskā ārtelpa bez labiekārtojuma (24002) neparedzot teritorijas papildizmantošanas veidu. Pārējā lokālplānojuma teritorijā paredzēts: zemes vienībai Dakstiņu iela, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0014) noteikt funkcionālo zonu – Transporta infrastruktūras teritorija (TR) ar šādiem galvenajiem teritorijas izmantošanas veidiem: Inženiertehniskā infrastruktūra (14001), Transporta lineārā infrastruktūra (14002), Transporta apkalpojošā infrastruktūra (kods 14003) (Teritorijas papildizmantošanas veidus plānots neparedzēt.); precizēt zemes vienības Matīšu šoseja 4, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0013) teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas Jauktas centra apbūves teritorija (JC1) robežas; noteikt zemes vienībai Sporta iela 2, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0016), funkcionālo zonu Jauktas centra apbūves teritorija (JC1); precizēt zemes vienības Ķieģeļu iela, Valmierā (kadastra apzīmējums 9601 016 0012) teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas Transporta infrastruktūras teritorija (TR) robežas.

Saskaņā ar Valmieras pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2015.gadam-2030.gadam Telpiskās attīstības perspektīvu (6.att.) lokālplānojuma teritorija atrodas ārpus pilsētas centra apbūves teritorijas un tā noteikta daļēji kā perspektīvās apbūves attīstības teritorija un daļēji kā publiskās apbūves teritorija.

Apmēram trešo daļu no visas Valmieras pilsētas aizņem zaļās teritorijas, kurās ietilpst gan dabiski veidojušies meži, ūdensteču un ūdenstilpju krastmalu teritorijas, gan mākslīgi radītās pilsētas ekosistēmas – parki, skvēri, kapsētu teritorijas, apbūvju teritoriju apstādījumi, kā arī ielu apstādījumi.

Saskaņā ar Valmieras pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2015.gadam-2030.gadam (9.att.) lokālplānojuma teritorijā vai tās tuvumā neatrodas ainaviski vērtīgas dabas teritorijas vai kultūras

1. attēls. Virsskats ZD virzienā uz lokālpilnoījuma teritoriju un tās novietojumu pilsētā (pilsētvides konteksts).

2. attēls. Virsskats no ZA uz lokālpilnoījuma teritoriju un tās novietojumu pilsētā (pilsētvides konteksts).

Šobrīd teritorija tiek izmantota ekstensīvi. Dabas pamatne ir cilvēku ietekmēta un pārveidota ar atsevišķi augošiem kokiem kam nav nozīmīgas ainaviskas vērtības, taču, uzsākot buvniecības īstenošanu, teritorijas labiekārtojumā iekļaut esošus kokus, ko iespējams saglabāt, tādējādi panākot, ka ainavā tiek saglabātas pieaugušu koku aprises, būtu vēlams.

Šobrīd lokālpilnoījuma teritorija un tās apkārtnē nav telpiski vienota, jo teritorija atrodas perspektīvās apbūves attīstības teritorijā, teritorijas apkārt lielākoties vēl nav attīstījušās (nav apbūvētas), izņemot atsevišķus objektus no kuriem lielākie ir veikals noliktava "Depo" un daudzdzīvokļu māju apbūve otrpus Matīšu šosejai. Jāatzīmē, ka lokālpilnoījuma teritorijā un ar to robežojošās teritorijās nav iedibinātas apbūves izkārtojuma principu sistēmas vai strukturēta publiskās ārtelpas plānojuma vai integrēta, savstarpēji saistīta labiekārtojuma, kas būtu respektējams vai turpināms risinājumos lokālpilnoījuma teritorijā, izņemot, vietu, kur lokālpilnoījuma teritorija robežojas ar vēsturisko/esošo dzīvojamo apbūvi, šeit

būtu nepieciešams saglabāt un no jauna veidot zaļos aizsargstādījumus, nodrošinot pēc iespējas augstvērtīgāku dzīvojamās vides estētisko un ekoloģisko kvalitāti.

3. attēls. Virsskats no DA uz lokālpilnplānojuma teritoriju un tās novietojumu pilsētā (pilsētvides konteksts).

4. attēls. Virsskats no DR uz lokālpilnplānojuma teritoriju un tās novietojumu pilsētā (pilsētvides konteksts).

Galvenās ainavu telpu vērtības: esošie koki, citas netika konstatētas.

Ainavu struktūras raksturīgie elementi: par cik teritorija atrodas perspektīvās apbūves attīstības teritorijā un apbūve tajā šobrīd ir attīstījusies fragmentāri ainavu struktūras raksturīgie elementi (tādi, kas būtu atzīmējami kā vērtīgi (esoši vai plānoti) un pēc kuriem vadīties tālāk attīstot teritoriju) netika konstatēti. Lokālpilnplānojuma teritorijā un ar to robežojošās platībās nav strukturēta publiskās ārtelpas plānojuma vai integrēta, savstarpēji saistīta labiekārtojuma. Apskatītajās robežojošās teritorijās, kas ir jau apbūvētas (Sporta ielas publiskā apbūve – veikals "Cita Santehnika"; utilitāra, tipveida apbūve – veikals noliktava "Depo"; Matīšu šosejas daudzstāvu dzīvojamā apbūve) dominē būves, pietrūkst funkcionāli lietojamu labiekārtojuma elementu un stādījumu (apstādījumu – ar augiem apaudzētu dabisku vai koptu teritoriju, kas

ietver kokaugus, lakstaugus, zālienu, takas, labiekārtojumu u.tml.). Publiskajā ārtelpā gan ielās, gan apbūves teritorijās ierīkojot stādījumus, būtu vēlams izmantojot pilsētvides kvalitātei atbilstoši skolotu koku stādus (dižstādus) papildinot tos ar citiem stādījumiem ziemcietēm, graudzālēm u.tml..

Raksturīgie skatu punkti un perspektīvas: norādītas šī novērtējuma 2. pielikumā.

Potenciālās konfliktu situācijas vietas, kā arī teritorijas, kurās nepieciešams izstrādāt detalizētākus vides atveseļošanas vai ainavu reģenerācijas plānus: netika konstatētas.

Slēdziens.

Lokālpilnojumam teritorijai, kā objektam, pilsētā nav nozīmīgas, plaša mēroga ietekmes uz ainavu un to kvalitāti.

Ietekme saistībā ar ainavas potenciālo pārveidi vērtējama kā nenozīmīga (pārmaiņu ietekmes areāls – lokāls).

Attīstības ieceres ietekme uz teritoriju kopumā vērtējama pozitīvi. Attīstības ieceres realizācija potenciāli veicinās pilsētbūvnieciskās struktūras sakārtošanu un nodrošinās līdzšinējā laikā ekstensīvi izmantotas teritorijas efektīvāku izmantošanu un secīgi jaunas apbūves attīstību, vienlaicīgi neradot draudus pilsētvides kvalitātei vai vizuālajai pilsētas identitātei.

Ieteikumi/rekomendācijas ainaviskās kvalitātes uzlabošanai un ainavas kopšanai un uzturēšanai.

Ieteikumi/rekomendācijas ainaviskās kvalitātes uzlabošanai un ainaviskās vides izkopšanai (ņemot vērā darbības vietu – Valmieras pilsētas centra tuvumu un novietojumu – perspektīvās apbūves attīstības teritorijā ar tuvumā esošo dzīvojamo apbūvi, esošos un plānotos objektus, nepieciešamību pēc plānotā objektu infrastruktūras nodrošinājuma, kā arī, ņemot vērā arī pieguļošo teritoriju iespējamo attīstību vai izmaiņas esošajās sistēmās) lokālpilnojumam teritorijā:

- (1) Galvenie pamatprincipi, kas izmantojami izstrādājot ārtelpas risinājumus, stādījumu saglabāšanā un jaunu stādījumu vietas izvēlē, ir, lai teritorija organiski iekļautos kopējā pilsētas telpiskajā struktūrā, ielas telpā un atbilstu mūsdienīgiem priekšstatiem par Tehniskās apbūves teritoriju inženiertehniskās apgādes objektu apbūves tipa estētiku, kā arī iekļautu jau esošos kokus, ko iespējams saglabāt īstenojot būvniecību un tādejādi panākot, ka ainavā tiek saglabātas pieaugušu koku aprises.
- (2) Vietās, kur teritorija robežojas ar vēsturisko/esošo dzīvojamo apbūvi būtu nepieciešams saglabāt esošos kokus, ko iespējams saglabāt un no jauna veidot aizsargstādījumus, ko precīzē turpmākās projektēšanas procesā (būvprojektu izstrādes ietvaros) pakārtojot labiekārtojuma konceptuālos uzstādījumus objekta pamatidejai – kompozīcija objekta ārtelpā veidojama atbilstoši objekta arhitektoniskajai iecerei.
- (3) Aizsargstādījumiem piemērotas kokaugu sugas precīzē turpmākās projektēšanas procesā (būvprojektu izstrādes ietvaros)¹.
- (4) Iespēju robežās jāveic gan kokaugu, gan zemsedzes invazīvo sugu ierobežošana. Regulāra daudzgadīgo zālāju pļaušana ierobežo agresīvo sugu izplatīšanos, dabīgā procesa rezultātā tiek

¹ Vairāku zinātnieku veiktie pētījumi (Turvainen et al., 2005; Whitlow, Beil, 2009) parāda, ka koki var darboties kā bioloģiskie filtri, kas samazina piesārņojumu, uztverot dažādas daļiņas, kas atrodas gaisā, reducējot atgāzes un uzkrājot smagos metālus.

Pētījumi atklāj, ka viens pieaudzis koks absorbē no 54 līdz 109 kg putekļu un aerosolu (Why Should ..., 2001). Piemēram, trokšņa samazināšana atkarīga no kokaugu morfoloģiskā raksturojuma – lapu un zaru lieluma un blīvuma, vainaga izmēra u.t.t. Vispēcīgākā iedarbība ir kokiem ar lielām lapām kā platlapu liepai (Tilia platyphyllos), parastajai kļavai (Acer pseudoplatanus) un kokiem, kam vainags sniedzas līdz pat zemei. Šādos gadījumos trokšņa iespējamā samazināšana var būt pat par 10 līdz 12 dB. Salīdzinoši āra bērzs (Betula pendula) un parastā liepa (Tilia cordata), kam raksturīgas mazākas lapas, troksni samazina par 4 līdz 6 dB (Von Malek, Wawrik, 1985).

iegūts vizuāli baudāma zāliena izskats.

- (5) Ainaviskās telpas veidošanā ieteicams likt uzsvaru uz telpiskā plānojuma un augu grupēšanas principa ilgtspējīgas uzturēšanas aspektiem – nelietot nepamatoti dārgus materiālus un sarežģītus tehniskos risinājumus.
- (6) Kā pagaidu risinājumus ieteicams pielietot vienkāršus neapbūvēto teritoriju pilsētvides kvalitātes uzlabošanas paņēmienus, piem., regulāri pļaut teritoriju atstājot nepļautus izteiksmīgākos dabīgi ziedošu pļavas augu fragmentus; regulāri pļaut joslas 2-5 m platumā gar ielām; respektēt un regulāri pļaut joslas ~2 m platumā pa kurām cilvēki pārvietojas pāri neapbūvētajai teritorijai; sakārtot teritoriju pēc atbērtņēm, izlīdzinot to un iesējot pļavas sēklu maisījumu ar ziedošām pļavas puķēm vai nelielus paugurus apsēt ar daudzgadīgu ziedošu puķu maisījumu sēklām un pārējo teritoriju regulāri pļaut; piesēt citas vietas, kur izzudis zālājs.
- (7) Standarta risinājumu lietojums ir pieļaujams, ja tas tiek adaptēts un pakārtots konkrētās vietas vajadzībām, kontekstam.
- (8) Publiskajā ārtelpā vietās, kur nav vai nav iespējams saglabāt esošos kokus ieteicams stādīt pilsētvides kvalitātei atbilstošus liela izmēra koku stādus (dižstādus²).
- (9) Plānotajā Dakstiņu ielas posmā no Matīšu šosejas līdz Ķieģeļu ielai (kadastra apzīmējums 9601 016 014), ņemot vērā, ka pa to pārvietosies arī kravas transports, iespēju robežās vēlams starp brauktuvi un gājēju ietvi un veloceliņu paredzēt, zaļo zonu ar kokaugu stādījumiem t.sk. dižstādiem, kokaugu sugas precīzē turpmākās projektēšanas procesā (būvprojektu izstrādes ietvaros), ņemot vērā vietas apstākļus un iedibinātās tradīcijas – raksturīgās kokaugu sugas ielā Valmieras pilsētā³.
- (10) Perspektīvās Jaukta centra apbūves teritorijās JC1 iekškvartāla publiskās ārtelpas attīstības principi precizējami būvprojektu stadijā, izvēloties gājēju, velo un auto infrastruktūras sistēmu un

² Dižstāds – vismaz 3 reizes kokaudzētāvā pārstādīts koka stāds ar simetrisku vainagu, vienmērīgi izretinātiem skeletzariem un vienu izteiktu galotni, tā stumbra apkārtmērs 1,3 m augstumā no sakņu kakla ir vismaz 12 cm, stumbrs taisns, bez bojājumiem ar labi attīstītu sakņu sistēmu.

³ Koki ielā malās pilsētā ir nozīmīgi, jo samazina gaisa piesārņojumu, kavē asfalta pārkaršanu un grants ceļu izžūšanu saulainās dienās, samazina mitruma daudzumu, vēja ātrumu, veicina gaisa apmaiņu un palielina skābekļa daudzumu. Ielu apstādījumus ierīko dažādiem mērķiem – ietvju norobežošanai un nodalīšanai no brauktuves, vides piesārņojuma (trokšņa, atmosfēras piesārņojuma u.c.) samazināšanai, estētiskās un ainaviskās kvalitātes uzlabošanai. Jāatzīmē, ka Valmieras pilsētas apstādījumos daudzviet izmantoti āra bērzi (*Betula pendula*), tiek stādīti dižstādi.

Ielu apstādījumiem urbānā vidē estētiskā nozīme izpaužas kā urbānās vides estētiskās vērtības paaugstināšana, tie harmonizē būvformu dažādību, funkcionē kā būvformu kontrasts, telpas un teritorijas noslēdzošs, ierobežojošs un savienojošs elements un dažādu objektu savienojošs elements.

Galvenie sugu piemērotības atlases kritēriji ielu apstādījumiem pēc Strobela (Pauleit, 2003) ir: 1. kvalitāte (estētiskā vērtība – koka veidols, vainaga forma, zaru struktūra un tekstūra, miza; lapām: tekstūra, krāsa, krāsainība rudenī u.t.t.); 2. ilgmūžība: 2.1. rezistence stresa apstākļos (karstuma un sausumizturība, ziemcietība, piemērotība augsnes pH un kalpojamā materiāla saturam, noturība pret augsnes sablīvēšanos, kaitēkļiem un slimībām, paaugstinātu atmosfēras piesārņojumu, sniega un ledus kausēšanai izmantoto sāli); 2.2. fiziskā stabilitāte un ceļu drošība (mehāniskā izturība un noturība pret vējgāzēm un snieglauzēm, alergēnais efekts). 3. audzēšanas un pavairošanas iespējas. Visvieglāk sugu atlase ielu apstādījumiem veicama, balstoties uz stādāmā materiāla kvalitāti, audzēšanas un pavairošanas iespējām un mehānisko izturību. Lielākas problēmas rada sugu rezistence stresa apstākļos.

Kaut gan Centrālās un Ziemeļrietumeiropas pilsētu apstādījumos sastopamo kokaugu sugu spektrs ir plašs, 50-70 % ielu apstādījumu veido tikai 3-5 sugu koki. Populārākās ir liepas, kļavas, platānas, zirgkastaņas, ozoli un oši. Ziemeļeiropas ielu apstādījumiem raksturīga tikai dažu vai vienas sugas vai pat klona izmantošana (Pauleit et al., 2002; Bühler et al., 2007).

Rīgas centra ielu apzaļumošanai aptuveni 100 gadu laikā izmēģinātas vairāk nekā 20 koku sugas. Par labāko un pret stresa faktoriem noturīgāko sugu Rīgas ielu apstādījumiem A. Zvirgzds un A. Rupais atzinuši Holandes liepu (Zvirgzds, 1986; Rupais, 1989).

Pētnieki atzinuši, ka katrā dabas reģionā un klimata zonā ir savs, konkrētās pilsētas apstākļiem atbilstošs koku sortiments, un ikvienai pilsētai būtu izstrādājams ieteicamo ielu apstādījumu sugu saraksts. Tādi ir sastādīti, piemēram, Rīgai (Zvirgzds, 1986). Izmantotais avots: https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/gunta-cekstere-promocijas-darbs.pdf.

labiekārtojuma konceptuālos uzstādījumus, kas respektē jau esošo publiskās ārtelpas plānojumu, ja tāds ir izveidojies Matīšu šosejas, Sporta ielas, Limbažu ielas un Ķieģeļu ielas kvartālā un pēc iespējas turpina pilsētas zaļo teritoriju labiekārtošanu iespēju robežās no jauna ieviešot elementus, kas kalpotu gan ekoloģiskās, gan estētiskās vides kvalitātes uzlabošanai.

(11) Turpmākās projektēšanas procesā (būvprojektu izstrādes ietvaros) precizē nepieciešamo stādījumu apsaimniekošanu, ieteicams:

- (a) kokus stādīt atbilstoša izmēra stādbedrē, sagatavojot auglīgas augsnes substrātu;
- (b) pie koku sakņu kamola ierīkot laistīšanas cauruli ar vāku tās augšpusē; nodrošināt regulāru koka laistīšanu;
- (c) kokus paredzēt stiprināt, izmantojot sakņu enkursistēmu vai piesiešanas metodi pie impregnēta koka mietiem;
- (d) veidot mulčētu (šķelda vai priežu mizas mulča) apdobi ar valni pa ārējo perimetru vismaz 1m diametrā ap koka stumbru; apdobi regulāri atbrīvojot no nezālēm un atjaunot mulčējuma segumu;
- (e) ja koks stādīts cietā seguma daļās, izbūvēt koka sakņu aizsargrežģi;
- (f) jutīgākām sugām, piemēram, parastā kļava *Acer platanoides*, lai pasargātu no stumbra mizas plaisāšanas, vismaz pirmos piecus gadus nodrošināt niedru vai cita atbilstoša materiāla stumbra segas;
- (g) jauniem koku stādiem vismaz pirmos piecus gadus, paredzēt regulāru papildmēslojumu;
- (h) ja koku sakņu kamols pietuvināts tuvāk pa 2 m pie plānota cietā seguma daļas, zem segumiem paredzēt koka sakņu aizsardzības režģus;
- (i) jauniem stādiem vismaz pirmos piecus gadus paredzēt regulāru vainagu korekciju;
- (j) ja dažādu apsvērumu dēļ, koks tiek stādīts zālienā neveidojot mulčētu apdobi, jānodrošina koka stumbra kakla aizsardzība pret mizas ievainojumiem, piemēram, pie zāliena pļaušanas.
- (k) nodrošināt regulāru kritušo lapu savākšanu, īpaši vietās, kur iespējama to uzkrāšanās (ietvju un ielas malas, virsūdens savākšanas infrastruktūra (gūlijas)).

Lai uzlabotu pilsētvides kvalitāti perspektīvās apbūves attīstības teritorijā kopumā vēlams uzrunāt teritoriju, kas ir jau apbūvētas (veikals "Cita Santehnika", veikals noliktava "Depo", Matīšu šosejas daudzstāvu dzīvojamā apbūve) īpašniekus un aicināt uzlabot publisko ārtelpu. Piem., veikala "Depo" saimniecības pagalmi ir norobežoti ar augstu metāla sētu un atvērti skatam no Matīšu šosejas un Mālu ielas. Lietojot vienkāršus pilsētvides kvalitātes uzlabošanas paņēmienus un sētu fragmentāri papildinot ar dekoratīviem vītenaugiem uz atbalsta konstrukcijām, būtiski uzlabotos skats, kas paveras no pilsētas publiskās ārtelpas uz veikala saimnieciskās zonas pagalmu. Savukārt veikala priekšpusi (no Ķieģeļu ielas puses) ieteicams papildināt ar stādījumiem, izvērtējot iespējas kokus stādīt rindā gar ielu, vai arī veidot atsevišķas koku grupas, būtu vēlams izmantojot pilsētvides kvalitātei atbilstoši skolotu koku stādus (dižstādus), zemsedzes stāvā papildinot tos ar citiem stādījumiem ziemcietēm, graudzālēm u.tml.

Transporta infrastruktūras teritoriju (ielu) pārdomāta attīstība ir primāra pilsētvides kvalitātes uzlabošanai jebkurā teritorijā, lai panāktu labu rezultātu kopumā visā attīstāmajā teritorijā, svarīgi plānot ielas ainavu veidojošus stādījumus, galvenokārt kokaugus ne tikai plānotajā Dakstiņu ielas turpinājumā lokālplānojuma teritorijā, bet izvērtēt arī iespējas ielas ainavu veidojošus stādījumus veidot esošajām ielām – Matīšu šosejai, Mālu ielai. Vietās, kur lielu koku stādījumiem nepietiek vietas, jāizvērtē iespējas veidot kombinētos stādījumus, izmantojot sortimentu, kam nevajag tik daudz brīvtelpas.

Pielikumā:

- (1) Fotofiksācijas un to vietas (shēma).
- (2) Raksturīgie skatu punkti un perspektīvas (shēma).
- (3) Ainavas telpas izvērtējuma un ainavu plāns (shēma).

Atzinums sagatavots uz 14 lappusēm divos eksemplāros, no kuriem viens nodots pasūtītājam, bet otrs glabājas pie eksperta.

2018. gada, jūlijs.

Novērtējumu veica: Ainavu arhitekta Iveta Grīviņa

sertifikāta Nr. 015-2006, izdots 06.08.2006

1. Pielikums

Shēma. Fotofiksāciju vietas.

Fotofiksācijas.

Fotofiksācijas, skat. kontekstā ar shēmu “Fotofiksāciju vietas”, kur ar atsevišķiem apzīmējumiem norādīts fotofiksācijas kadra uzņemšanas punkts, virziens un numurs.

1. attēls. Skats no Limbažu ielas pa Ķieģeļu ielu (LP teritorijas Z robeža).

2. attēls. Skats no Ķieģeļu ielas gar plānoto Dakstiņu ielas turpinājumu uz dzīvojamo apbūvi, kas robežojas ar LP teritoriju.

3. attēls. Skats no Ķieģeļu ielas uz zemes vienību Matīšu šoseja 4 – šobrīd izmanto atbērtņēm.

4. attēls. Skats no LP teritorijas ZR puses uz Matīšu šosejas un Ķieģeļu ielas krustojumu.

5. attēls. Skats no Dakstiņu ielas otrpus Matīšu šosejai (dabā šajā posmā nav izbūvēta) LP teritorijas virzienā pa plānoto Dakstiņu ielas turpinājumu.

6. attēls. Skats no Matīšu šosejas pa plānoto Dakstiņu ielas turpinājumu LP teritorijā.

7. attēls. Skats no Sporta ielas otrpus Matīšu šosejai LP teritorijas virzienā.

8. attēls. Skats no LP teritorijas DR robežas uz Matīšu šosejas un Sporta ielas krustojumu.

9. attēls. Skats no Matīšu šosejas pa Sporta ielu – LP teritorijas D robeža.

10. attēls. Skats pa Cepļa ielu (dabā nav izbūvēta) LP teritorijas virzienā.

11. attēls. Skats no Sporta ielas un Matīšu šosejas krustojuma uz LP teritoriju.

12. attēls. Skats no Sporta ielas un Cepļa ielas krustojuma uz LP teritoriju.

13. attēls. Skats no Sporta ielas un Limbažu ielas krustojuma uz LP teritoriju.

14. attēls. Skats no Sporta ielas un Limbažu ielas krustojuma pa Sporta ielu – LP teritorijas D robeža.

15. attēls. Skats no Upes ielas un Limbažu ielas krustojuma pa Limbažu ielu.

16. attēls. Skats no Sporta ielas un Limbažu ielas krustojuma pa Limbažu ielu.

17. attēls. Skats no Limbažu ielas uz LP teritoriju.

18. attēls. Skats pa Limbažu ielu – LP teritorijas A robeža (virzienā uz Sporta ielu).

19. attēls. Skats no Ķieģeļu ielas un Limbažu ielas krustojuma D virzienā.

20. attēls. Skats no Mālu ielas un Limbažu ielas krustojuma D virzienā.

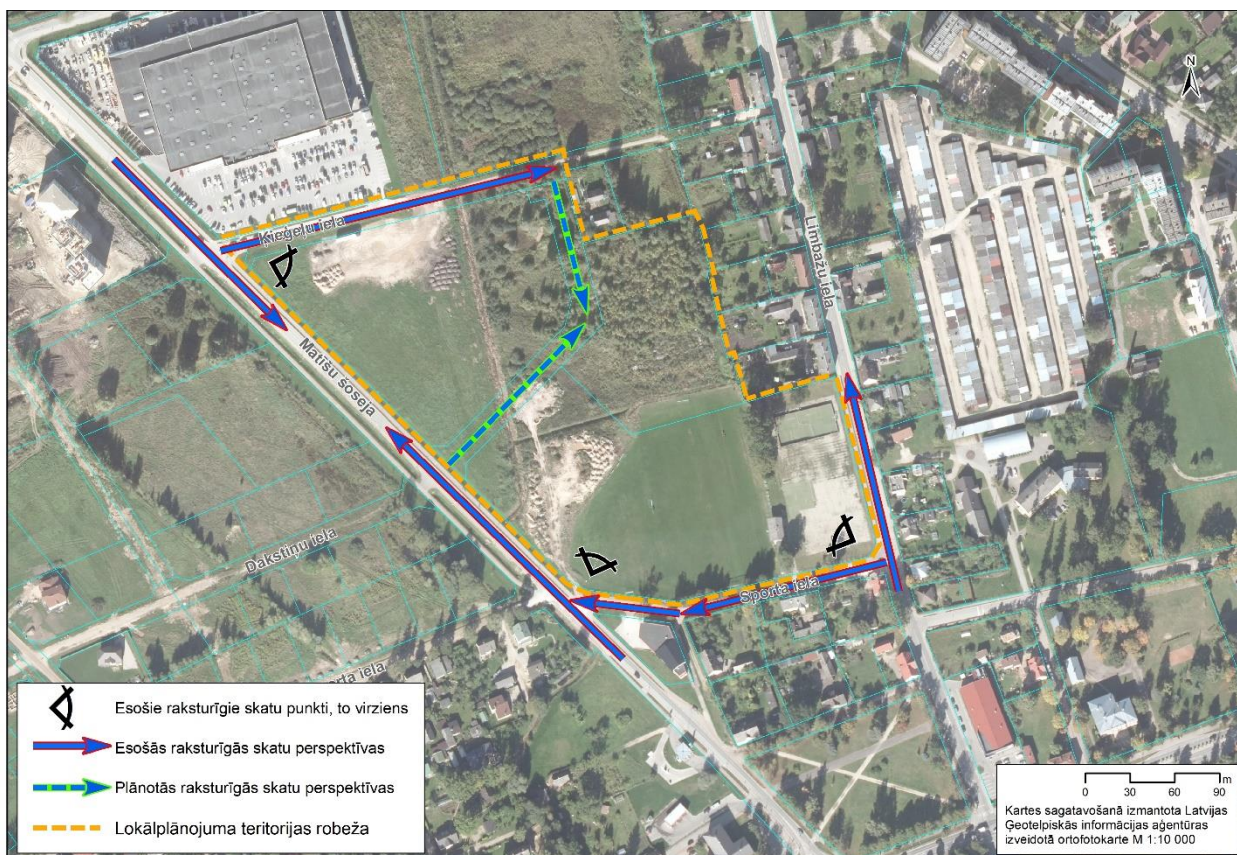
21. attēls. Skats pa Mālu ielu no Mālu ielas un Limbažu ielas krustojuma.

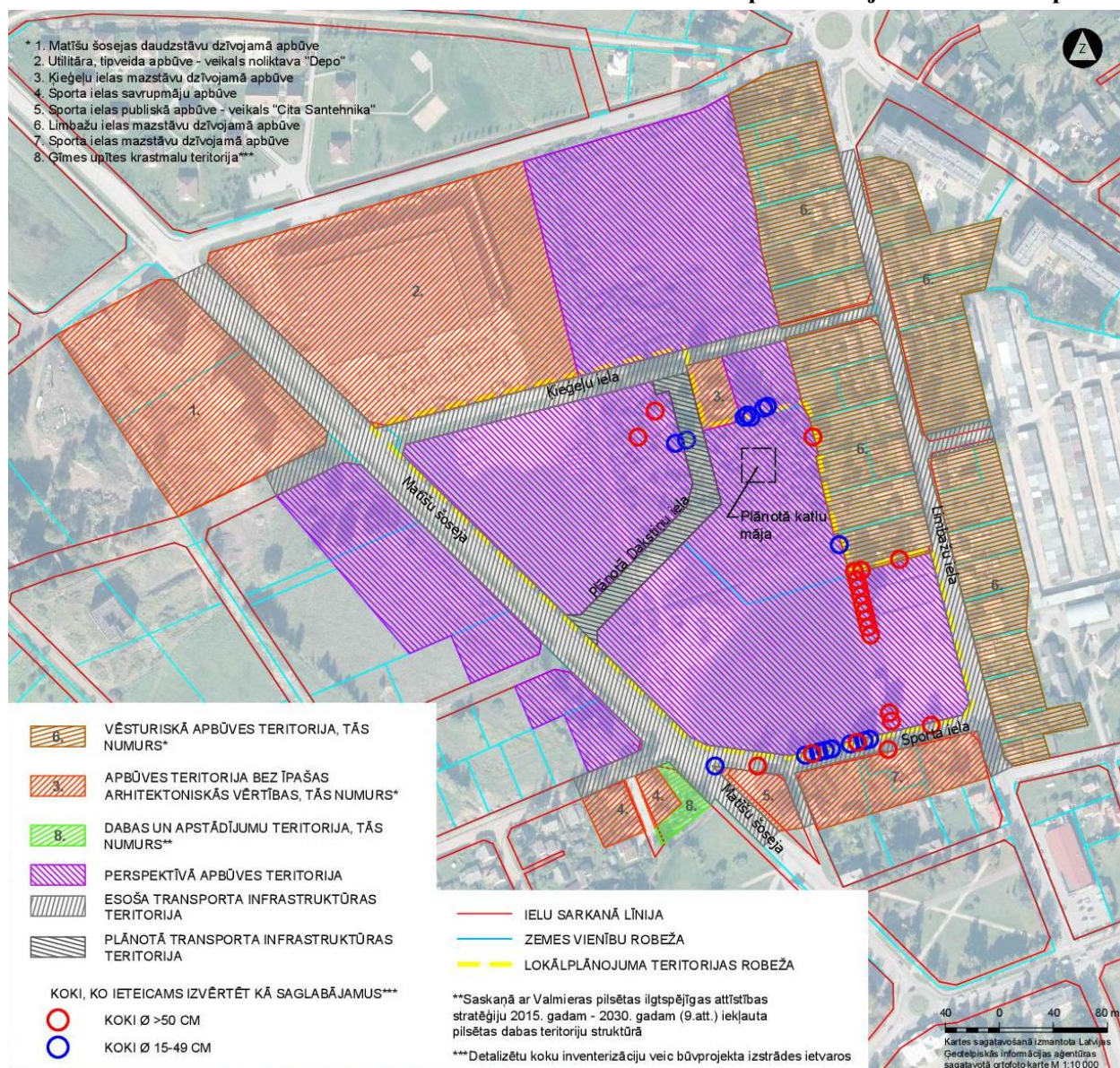
22. attēls. Skats no Ķieģeļu ielas Limbažu ielas virzienā.

2. Pielikums

Raksturīgie skatu punkti un perspektīvas.

* Shēmā izdalīti raksturīgākie tuvās uztveres skati un skatu perspektīvas, kuros paveras skats uz lokālpilnvarotāja teritoriju no pilsētas publiskās ārtelpas, skati ko galvenokārt uztver konkrētu teritoriju lietotāji – gājēji un braucēji. Lokālpilnvarotāja teritorijā un ielās ar ko tās robežojas, arī tuvējā apkārtnē atrodas pieauguši koki t.sk. ozoli, kas vēl nav sasnieguši savu pilnbriedu un kuru maksimālais augstums var sasniegt 35 m, apbūves ieceres paredzētās apbūves augstuma izmaiņas, uz koku un apkārtējās esošās un perspektīvās apbūves fona, būs nebūtiskas un tālo skatu perspektīvas (pilsētas panorāmu un kopējo siluetu) neietekmēs.

Ainavas telpas izvērtējuma un ainavu plāns.⁴

⁴ Atbilstoši Darba uzdevuma 4.2. un 6.2.3.e) apakšpunktos noteiktajam:

“4.2. Veikt lokālpilnojumā teritorijas un tās apkārtējās ainavas novērtējumu, balstoties uz kuru izstrādāt ainavu plānu, nosakot:

4.2.1. galvenās ainavu telpu vērtības; [Esošie koki (izvērtējums veikts balstoties uz Topogrāfijas datiem, sagatavots uz SIA "Metrum" 22.11.2017. plāna ar mēroga noteiktību 1:500 pamata), citas netika konstatētas, tas fiksēts šī atzinuma sadaļā “Vispārīgs teritorijas raksturojums.”, 5. l.p.]

4.2.2. ainavu struktūras raksturīgos elementus; [Netika konstatēti, tas fiksēts šī atzinuma sadaļā “Vispārīgs teritorijas raksturojums.”, 5.-6. l.p.]

4.2.3. raksturīgos skatu punktus un perspektīvas; [Atspoguļoti grafiski šī atzinuma 2. Pielikumā “Raksturīgie skatu punkti un perspektīvas.”, 13. l.p.]

4.2.4. ainavas vai tās vienību kvalitātes mērķus; [Detalizēts izklāsts ietverts šī atzinuma sadaļā “Ainavas vai tās vienību kvalitātes mērķi. Teritorijas statuss.”, 2. l.p.]

4.2.5. ainavas kopšanas un uzturēšanas pasākumus, kas nepieciešami ainavas kvalitātes mērķu sasniegšanai; [Detalizēts izklāsts ietverts šī atzinuma sadaļā “Ieteikumi/rekomendācijas ainaviskās kvalitātes uzlabošanai un ainavas kopšanai un uzturēšanai.”, 6.-8. l.p.]

4.2.6. potenciālās konflikta situāciju vietas, kā arī teritorijas, kurās nepieciešams izstrādāt detalizētākus vides atveseļošanas vai ainavu reģenerācijas plānus; [Netika konstatētas, tas fiksēts šī atzinuma sadaļā “Vispārīgs teritorijas raksturojums.”, 6. l.p.]

4.2.7. izvērtēt un sniegt risinājumus perspektīvās apbūves (t.sk. katlu mājas) iekļaušanai apkārtējā ainavā, ar mērķi radīt estētiski kvalitatīvu pilsētvidi” [Detalizēts izklāsts ietverts šī atzinuma sadaļā “Ieteikumi/rekomendācijas ainaviskās kvalitātes uzlabošanai un ainavas kopšanai un uzturēšanai.”, 6.-8. l.p.]